

Hoe kunt u inzichtelijk maken dat dit meerwaarde heeft en hoe kunt u deze lessen borgen en verder brengen naar andere partijen en gemeenten?' Hierop ontvangen we nog graag een concrete toelichting. (zie 3^e voortgangsrapportage, aanvullende voorwaarden, punt 10 bij zelfevaluatie)

In 2022 werken we toe naar een zg. menukaart Wijzer in de Wijk. Daarvoor betrekken we, naast ons eigen netwerk, ook de VNG (via hun kennismakelaar) en maken we gebruik van expertise van het RIVM, via team Gezonde gemeente.

Doel van de meukaart:

Ervaringen, kennis en instrumenten van Wijzer in de Wijk borgen en dissemineren met toolkit (handreikingen, tools, instrumenten, tips, good practices, praktijkvoorbeelden) voor een participatieve, lerende aanpak ter bevordering van integrale samenwerking in de wijk.

Doelgroep: Lokale procesbegeleiders (beleidsmakers, professionals medisch- en sociaal domein etc die als taak hebben om de integrale samenwerking in de wijk tot stand te brengen)

Middel: Losstaande website (www.wijzerindewijk.nl), met kruislinks naar andere websites en documenten, gehost door AWPG, met ook duidelijke plek voor Werkplaats Sociaal Domein/Hogeschool Leiden, zodat blijven leren makkelijker kan worden gemaakt.

The screenshot shows the website 'Wijzer in de Wijk' with a navigation bar (Home, Over Wijzer in de Wijk, Toolkit, Blogs, Contact) and a search bar. The main content area features a 'Wijzer in de Wijk' section with a paragraph about the project's goals. Below this is a 'Tools en instrumenten' section with a diagram of four key questions: 'Bereiken we de (juiste) inwoners?', 'Voelen de inwoners zich (positief) gezond(er)', 'Verlopen de interventies met de juiste focus?', and 'Is de samenwerking verbeterd?'. A 'Snel naar:' section lists links to various documents and resources. A video player is also visible on the right side of the page.

Voorbeeld van Website Wijzer in de Wijk

We overwegen de bestuurdersbijeenkomst op 10 november 2022 uit te breiden tot een regionale bijeenkomst (Haaglanden en Hollands Midden) voor de lancering van de website en de disseminatie, inspiratie, verdere verspreiding van de uitkomsten, tools en geleerde lessen van Wijzer in de Wijk.

Leiden heeft geleerde lessen gedeeld in een werkgroep LC in februari jl. zie pagina 8 van hun [Eindrapportage-Stevenshof-Vitaal-DEFINITIEF.pdf](https://www.stevenshofvitaal.nl/Eindrapportage-Stevenshof-Vitaal-DEFINITIEF.pdf) ([stevenshofvitaal.nl](https://www.stevenshofvitaal.nl))

In Alphen was de vraag hoe te komen tot betere integrale samenwerking tussen medisch en sociaal domein met inbreng van de nieuwe partijen die de aanbesteding in sociaal domein gegund hebben gekregen. De opbrengst van de werkgroep LC in april jl. was input voor het bestuurlijk overleg (AKO) in juni met de verantwoordelijke wethouder en belangrijkste spelers in de wijk over rollen en taken. In Den Haag Zuidwest zijn we nog niet te gast geweest, verwachting is die werkgroep LC in oktober 2022 te organiseren.

In de werkgroepen LC/leersessies werken we met een zg. binnenkring van betrokkenen in de wijk die centraal staat, en een zg. buitenkring met de lokale procesbegeleiders van de andere wijken, partners

in het samenwerkingsverband en leden van de klankbordgroep. Resultaat is iedere keer een praatplaat op maat voor de wijk die centraal staat. Voor opbrengst in Leiden en Alphen verwijzen we naar praatplaten op de website. En we reflecteren per werkgroep wat we hebben geleerd en wat de volgende keer beter kan.

In september 2022 staat borging in alle wijken weer op de agenda, in samenspraak met experts van het RIVM.

'De uitvoering van interventies en het bereik van de einddoelgroep is nog niet genoemd, wij horen hier graag meer over in een volgend verslag.' Dit zien we nog niet voldoende terug. We ontvangen hierop ook graag een concrete reactie en toelichting (zie ook 3^e voortgangsrapportage, aanvullende voorwaarden, voortgang)

Interventies lopen wel door in de wijken, alleen worden niet allemaal gemonitord via lerende aanpak van Wijzer in de Wijk op verzoek van de lokale procesbegeleiders.

- In Leiden ligt het accent op Welzijn op recept, GLI en Stevit. Voor Welzijn op recept (WoR) zijn in 2019 16 recepten, in 2020 19 recepten en in 2021 11 recepten uitgeschreven. Ook is een WoR-coördinator aangesteld om betere verwijzing regelmatig op de agenda van de huisartsen terug te laten komen. Zie p. 31- 33 in rapportage Stevenshof Vitaal over drie professionele interventies (Welzijn op recept, GLI en Stevit).
- In Alphen ligt het accent op integrale samenwerking tussen medisch en sociaal domein via Welzijn op recept (dat is op zichzelf al een integrale interventie). In 2020 hebben huisartsen 181 keer een recept uitgeschreven en in 2021 244 keer. De interventies die beschreven zijn voor fase 2 worden afhankelijk van de vraag wel/of niet gebiedsgericht ingezet. De gekozen insteek door de aanbesteding in 2020 is vooral vanuit een brede opgave te werken, waarvoor het implementeren van slechts interventies te beperkt is.
- Met de wisseling van lokale procesbegeleider per januari 2022 in Den Haag Zuidwest is een belangrijk signaal uit de wijk opgepakt. Tot op heden heeft Wijzer in de Wijk Den Haag Zuidwest voornamelijk ingezet op het stutten en steunen van verschillende interventies. Deze interventies werken hard aan de borging en weten elkaar –indien nodig –goed te vinden. Niet alle interventies hebben elkaar nodig voor hun succes. Een belangrijk signaal –vanuit de wijk, maar ook vanuit verschillende interventies –is dat de directe leefomgeving onvoldoende passend is bij de behoefte van bewoners. Dat betekent dat interventies nog wel uitgevoerd worden maar niet allemaal gevolgd worden via Wijzer in de Wijk. Een student heeft zes interviews gehouden met interventiebegeleiders van GLI Cool, Buurtsportcoach & diabetes Challenge, Indigo, Gezond en Gelukkig Den Haag, Welzijn Op Recept en Preventieloket Moerwijk. Door ziekte van de student lag de afronding van de interviews een tijdje stil. Inmiddels pakt GGD Hollands Midden de analyse op. De uren/inzet die begroot was in fase 2 (drie jaar) blijft in 2022 beschikbaar. Met bijgevoegd voorstel Heel Zuidwest duurzaam in beweging (een samenwerking tussen fysieke en sociale omgeving samen met inwoners), kiest de huidige lokale procesbegeleider bewust een aanpak gebaseerd om actiever op zoek te gaan naar de behoefte van inwoners rondom het gedachtegoed Positieve Gezondheid via co-creatie en design thinking, met als rode draad onze vier monitorvragen. Echt de tijd nemen voor verbinding en voorkeuren uit de wijk is van groot belang voor het succes en de impact op de bewoners en hun gezondheidssituatie op korte termijn. Partners TNO en Zorgbelang Inclusief ondersteunen in het participatie- en leerproces tijdens deze fase in het faciliteren van het gesprek in en met de wijk. In onze eindrapportage kunnen we laten zien wat die aanpak tot dan toe heeft opgeleverd (en waarom een mix van interventies niet zozeer tot een integrale aanpak leidde in Den Haag Zuidwest).

Ook belangrijk is hoe lokale procesbegeleiders hun eigen inzet monitoren/volgen met 7 items:

- monitoren evaluatie interventies,
- faciliteren interventies,
- faciliteren integrale aanpak,
- communicatie met en naar inwoners,
- samen leren in WidW verband (=werkgroepen LC),
- voortgang naar betrokkenen in de wijk,
- coördinatie als LPB-er.

Op p.4 geeft u aan: 'Impact van Corona is ingrijpender dan gehoopt en verwacht. Vertragingen lopen we niet zomaar in en we leggen op onderdelen andere accenten. We zetten in op afronding per 1 oktober 2022, en niet per 1 januari 2023.' Graag horen wij welke andere accenten worden gelegd (zie ook 3^e voortgangsrapportage)

Impact van Corona is ingrijpender dan gehoopt en verwacht. Vertragingen lopen we niet zomaar in en we leggen op onderdelen andere accenten. We ronden af per 1 januari 2023 ipv 1 oktober 2022).

- In Leiden is het nog wachten op een nieuwe wijkcoördinator (werving loopt) als duurzaam resultaat van Stevenshof Vitaal. De programmagroep en initiatiefgroepen blijven uitwisselen en kunnen daardoor makkelijker vervolg geven aan ingezette en nieuwe activiteiten in de wijk.
- In Alphen kiezen we voor iets minder leersessies en minder focus op data tbv afstemming over samenwerking en rolverdeling. We hebben een enquête uitgezet en bieden meer support aan lokale procesbegeleider (door wisseling) bij o.a, bestuurlijk overleg (AKO) en werken in najaar 2022 aan tweetal showcases met belangrijkste spelers in de wijk.
- In Den Haag is in vergelijking met vorige lokale procesbegeleider meer focus op participatie, co-creatie en leren en minder op rapporteren, zie ook antwoord op de vorige vraag.

P. 5: '2022 wordt hopelijk een oogstjaar met meer mogelijkheden in de wijken en live contact met elkaar om geleerde lessen te delen en waardevolle reflecties te doen in de wijken en in ons samenwerkingsverband, als ook onze projectomgeving.' -> 2022 wordt inderdaad hopelijk een oogstjaar. U heeft 4 centrale vragen, waarbij er één gaat om samenwerking en 3 over het niveau van de bewoners/interventies. We lezen in uw voortgangsverslag nog weinig over de inzet van de interventies en het bereik van de doelgroep en de monitoring daarvan. Nu de corona maatregelen zijn afgeschaft geven we u in overweging toch de volledige projectduur te benutten om nog in te zetten op het uitvoeren van de interventies en het bereik van bewoners. U noemt een alternatief voor de focusgroepen die niet van de grond zijn gekomen. Wat is de stand van zaken van dit alternatief?

We hebben met elkaar besloten verder te werken tot 1 januari 2023, zie verder ook onderstaande bijgewerkte planning voor 2022.

Agenda 2022 WidW	Q1	Q2	Q3	Q4	Communicatie, verspreiding, implementatie
Projectteam	13 jan 10– 12 u 17 mrt 9.30 – 11 u	12 mei 9.30 – 11 u 24 juni 11.30– 13.30 u (informele lunch)	Extra PT 7 juli ipv werkgroep LC 16-18 u Rondje lpb-ers? 25 aug, 9.30 – 11 u	20 okt 9.30 11 u 15 dec 9.30 – 11 u format eindverslag jan 2023?	
Wergroep LC	24 febr 16 – 18 u, te gast bij Stevenshof Leiden, Leervraag:	21 apr, 16– 18 u, te gast bij Alphen Noord, Leervraag:	22 sept, 16 – 18 u, Sessie over borging, met inzet van RIVM	Oktober? , te gast bij Den Haag Zuidwest, online Leervraag: ...	Artikel op website, nieuwsbrief AWPg, WSD, ...
Leernetwerk programma ZonMw		17 mei 10 – 16 u Samen in beweging, Te gast in Kampen		Najaar: Senioren Rotterdam	Nieuwsbrieven, website, ...
Klankbordgroep	Uitnodigen bij werkgroep LC	Uitnodigen bij werkgroep LC	Uitnodigen bij werkgroep LC	Uitnodigen bij werkgroep LC	Uitnodigen 22 sept en 10 november
Stuurgroep		Update 3 ^e VV ZonMw		10 november, 15.30 – 17 uur bestuurlijke sessie	Uitnodigen 22 sept en 10 november
Bijeenkomsten, extern	Leeratelier, Alliantie Positieve Gezondheid ism WSD, 22 maart 15 – 17 uur	Leeratelier, Alliantie Positieve Gezondheid ism WSD, 9 juni 15 – 17 uur		Leeratelier, Alliantie Positieve Gezondheid ism WSD, 17 nov 15 – 17 uur	Aanmelden via besloten groep sociaaldomein.nl

Alternatief voor focusgroepen:

- In Leiden zijn geplande focusgroepen afgerond.

- In Alphen kiest de lokale procesbegeleider ervoor dat de focusgroep onderdeel uitmaakt van een bestaande welzijnsactiviteit met inwoners en Zorgbelang Inclusief daarbij aansluit.
- In Den Haag geeft de lokale procesbegeleider aan dat inwoners werden overvraagd door zg. onderzoekers en is haar wens het dichterbij beroepskrachten in de wijk te houden. Zorgbelang Inclusief overweegt, in plaats van een focusgroep, een masterclass Positieve Gezondheid aan beroepskrachten te geven zodat zij zelf gesprekken met inwoners kunnen voeren vanuit een brede blik op gezondheid. Daarvoor zullen beroepskrachten na afloop van de masterclass ook meteen de wijk ingaan om het geleerde in de praktijk te brengen. Het voorstel Heel zuidwest duurzaam in beweging biedt meerdere momenten om met inwoners in gesprek te gaan en aan te sluiten bij hun wensen en behoeften, via design thinking en in co-creatie.

Zie ook in zelfevaluatie, vraag 13 en 14.

P. 9: Accent ligt niet zozeer op mix van interventies. Waarop dan wel? Want in het plan van aanpak worden per wijk respectievelijk 5, 13 en 6 interventies genoemd. Is alleen Welzijn op recept uitgevoerd?

Interventies lopen wel door in de wijken, alleen worden niet allemaal gemonitord via lerende aanpak van Wijzer in de Wijk op verzoek van de lokale procesbegeleiders.

- In Leiden ligt het accent op Welzijn op recept, GLI en Stevit. Zie p. 31- 33 in rapportage Stevenshof Vitaal over drie professionele interventies (Welzijn op recept, GLI en Stevit).
- In Alphen ligt accent op integrale samenwerking tussen medisch en sociaal domein via Welzijn op recept (dat is op zichzelf al een integrale interventie). Het speelveld is inmiddels een hele andere, sinds het schrijven van het werkplan van Wijzer in de Wijk eind 2019. De 6 interventies die beschreven zijn, kennen nog steeds hun waarde en worden afhankelijk van de vraag wel/of niet gebiedsgericht ingezet. De gekozen insteek is vooral vanuit een brede opgave te werken waarvoor het implementeren van slechts interventies te beperkt is.
- In Den Haag heeft een student zes interviews gehouden met interventiebegeleiders van GLI Cool, Buurtsportcoach & diabetes Challenge, Indigo, Gezond en Gelukkig Den Haag, Welzijn Op Recept en Preventieloket Moerwijk. Analyse is in de maak (via GGD HM). Tegelijkertijd kwam uit de wijk en ook van de interventiebegeleiders het signaal om meer op zoek te gaan naar de behoefte van inwoners rondom het gedachtegoed van Positieve Gezondheid. Dat leidde tot het voorstel Heel Zuidwest duurzaam in beweging (een samenwerking tussen fysieke en sociale omgeving samen met inwoners), zie bijlage.

Ook belangrijk is hoe lokale procesbegeleiders hun eigen inzet monitoren/volgen met 7 items:

- monitoren evaluatie interventies,
- faciliteren interventies,
- faciliteren integrale aanpak,
- communicatie met en naar inwoners,
- samen leren in WidW verband (=werkgroepen LC),
- voortgang naar betrokkenen in de wijk,
- coördinatie als LPB-er.

In de loop van dit jaar gaan we met elkaar na of de veronderstelling dat een mix van interventies leidt tot een integrale aanpak achteraf wel de juiste is. En wat we daarnaast kunnen bieden aan alternatieven. Die vraag nemen we iig ook mee in een rondje langs de lokale procesbegeleiders.

U schrijft: 'Service design en ontwerpen als beleid passen wellicht beter in de huidige dynamiek met inwoners in wijken.' Graag ontvangen we nog een (korte) toelichting wat u hiermee bedoelt.

Een tipje van de sluier als alternatief kan zijn dat we juist beginnen bij behoefte van inwoners en dan speelt voor interventiebegeleiders veel meer de Hoe vraag. Kracht van zo'n aanpak is betrokkenen in de wijk te leren hun aanbod voortdurend te herontwerpen. We zien en horen steeds vaker dat verandering een gegeven is en daar willen we vooral op inspelen zodat na formele beëindiging van het project het stellen van de 'hoe' vraag, en reflecteren en leren daarop blijft.

